

Od kwietnia 2019 r. trwają prace nad zmianami w ustawie – Prawo budowlane. Pierwszy projekt datowany był na dzień 8 kwietnia. Następnie pojawiły się kolejne projekty z dnia: 6 czerwca, 31 lipca, 3 września oraz 25 października. Wszystkie wskazane projekty były konsultowane przez Polską Izbę Inżynierów Budownictwa, która każdorazowo zgłaszała uwagi i propozycje konkretnych rozwiązań prawnych.

Celem projektowanych zmian jest dalsze przyspieszanie i ułatwianie procesu budowlanego oraz zmniejszenie biurokracji. Służyć ma temu m.in. budzący najwięcej kontrowersji w środowisku inżynierów budownictwa podział projektu na trzy części, tj.

1. projekt zagospodarowania działki lub terenu,
2. projekt architektoniczno-budowlany,
3. projekt techniczny.

Rozwiązania przyjęte we wszystkich częściach projektu muszą być ze sobą spójne, lecz zatwierdzeniu w decyzji o pozwoleniu na budowę podlegają wyłącznie dwie pierwsze części projektu, czyli bez projektu technicznego. Zatem, w przypadku uchwalenia przepisów w tym kształcie, projekt techniczny nie będzie podlegał sprawdzeniu przez organ, a odpowiedzialność za przyjęte w nim rozwiązania będzie, jak do tej pory, spoczywała wyłącznie na projektancie.

Podstawowe wątpliwości naszego środowiska dotyczyły momentu sporządzenia projektu technicznego oraz braku gwarancji jego sporządzenia, co stanowiłoby naruszenie zasady bezpiecznego projektowania i budowania obiektów budowlanych. Jak słusznie zauważa bowiem projektodawca, projekt techniczny jest tą częścią projektu, której rozwiązania gwarantują bezpieczeństwo, które jest najwyższą wartością w budownictwie.

Rzeczywiście, przyjęte pierwotnie w projekcie ustawy rozwiązania nie były zadawalające w tym zakresie. Dzięki staraniom Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa regulacje te uległy jednak znacznym zmianom polegającym na m.in. wprowadzeniu przepisów gwarantujących, że projekt techniczny będzie sporządzony już w chwili zgłaszania zamiaru rozpoczęcia robót budowlanych, o czym świadczą następujące rozwiązania zawarte w projekcie:

1. art. 41 ust. 4a pkt 2, zgodnie z którym do zawiadomienia o zamierzonym terminie rozpoczęcia robót budowlanych inwestor dołącza oświadczenie projektanta i projektanta sprawdzającego o sporządzeniu projektu technicznego, dotyczącego zamierzenia budowlanego zgodnie z obowiązującymi przepisami, zasadami wiedzy technicznej, projektem zagospodarowania działki lub terenu oraz projektem architektoniczno-budowlanym oraz rozstrzygnięciami dotyczącymi zamierzenia budowlanego. Obowiązek zawiadomienia o zamierzonym terminie rozpoczęcia robót budowlanych nie dotyczy jednak budynków mieszkalnych jednorodzinnych (art. 41 ust. 4b).

2. art. 42 ust. 1 pkt 1, zgodnie z którym przed rozpoczęciem robót budowlanych inwestor zobowiązany jest m.in. zapewnić sporządzenie projektu technicznego, jeżeli jest wymagany.

3. art. 45a ust. 1 pkt 2, zgodnie z którym przed rozpoczęciem budowy kierownik budowy jest obowiązany potwierdzić wpisem w dzienniku budowy otrzymanie od inwestora zatwierzonego projektu budowlanego oraz o ile jest wymagany - projektu technicznego.

Dodatkowo, w projekcie ustawy z dnia 31 lipca 2019 r. pojawił się przepis art. 42a ust. 1, który został powtórzony w wersji projektu z dnia 3 września 2019 r. Wskazany przepis przewidywał nałożenie na kierownika budowy lub kierownika robót budowlanych administracyjną karę pieniężną w wysokości 5000 zł w przypadku prowadzenia robót budowlanych bez wymaganego projektu budowlanego, w tym projektu technicznego, jeżeli był wymagany.

Wskazana propozycja przepisu została zakwestionowana przez Polską Izbę Inżynierów Budownictwa pismem z dnia 25 września 2019 r., znak: KK-0058-0091(1)/19 skierowanym do Jerzego Kwiecińskiego, tj. ówczesnego Ministra Finansów, Inwestycji i Rozwoju. Uzasadnieniem tego działania było uznanie, że przepis ten bez jakiegokolwiek uzasadnienia przewidywał możliwość ukarania kierownika budowy lub robót za brak projektu mimo, iż jak wynikało z innych przepisów tego projektu, obowiązek zapewnienia sporządzenia projektu budowlanego obciążał zupełnie inne podmioty, a zwłaszcza projektanta i inwestora.

W wyniku działania Izby, wskazany przepis art. 42a Prawa budowlanego został usunięty.

Pomimo, iż ostatnia wersja projektu z dnia 25 października br., przyjęta przez Radę Ministrów w dniu 6 listopada br., zawiera lepsze rozwiązania prawne w zakresie zasad sporządzania projektu technicznego niż pierwotnie były proponowane, Polska Izba Inżynierów Budownictwa wystąpiła do Minister Rozwoju Pani Jadwigi Emilewicz, z prośbą o dokonanie kolejnych zmian mających na celu dalsze udoskonalenie projektowanych rozwiązań.

Intencją proponowanych zmian jest uznanie projektu technicznego za projekt wykonawczy, co umożliwiłoby faktyczne przyspieszenie i usprawnienie procesu budowlanego oraz obniżenie jego kosztów z uwagi na to, że mógłby on zastąpić inne opracowania projektowe, które obecnie, oprócz projektu architektoniczno-budowlanego, i tak są wymagane.

Izba Inżynierów Budownictwa proponuje również doprecyzować, iż obowiązek sporządzania projektu technicznego dotyczy wszystkich inwestycji objętych obowiązkiem uzyskania pozwolenia na budowę lub zgłoszenia, do którego musi być dołączony projekt oraz wymagających w związku z tym ustanowienia kierownika budowy. Powyższe rozwiązanie nie tylko ułatwi rozumienie, a w związku z tym i stosowanie niejasnych obecnie propozycji, ale co najważniejsze, zapewni bezpieczeństwo i właściwą koordynację realizacji obiektów budowlanych.

Zdaniem Izby, oprócz przyjętych już rozwiązań, warto też wprowadzić obowiązek utrwalenia w formie elektronicznej projektu technicznego aktualnego na dzień rozpoczęcia robót i przedłożenia go w organie nadzoru budowlanego na etapie zgłaszania zamiaru rozpoczęcia robót budowlanych, co ułatwiłoby prace tym organom i stanowiłoby punkt odniesienia w przypadku dokonywanej kontroli obiektu budowlanego.

Liczymy, że głos naszego środowiska zostanie uwzględniony w dalszych pracach nad projektem ustawy o zmianie ustawy – Prawo budowlane oraz niektórych innych ustaw.